

توسعه اینترنت در کشور شکاف فقیر و غنی را کم می‌کند

بازار دیجیتال- دکتر فریدون فاشم‌زاده از جمله افراد فعال و صاحب نظر در گستره اینترنت کشور است. او مدیرعامل شرکت افرا نت خدمات‌دهنده اینترنت و استاد دانشگاه صنعتی شریف است. با او درباره وضعیت و شرایط موجود اینترنت در کشور به گفت‌وگو نشستیم:

این روزها صحبت از اینترنت ملی است، شما چه دیدگاهی نسبت به این موضوع دارید؟

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در سال‌های گذشته به دنبال اینترنت ملی بود که از همان ابتدا چنین موضوعی از سوی کارشناسان مورد انتقاد قرار داشت؛ چرا که ذات اینترنت از شبکه‌هایی به هم مرتبط (Interconnected Networks) تشکیل شده و جداسازی شبکه‌ها از هم اصل این مفهوم را بی‌معنا می‌کند و مثل این است که بگوییم شبکه ملی تلفن و منظوران این باشد که شبکه تلفن خود را از سایر کشورهای جهان قطع کنیم. با گذشت چند سال نهایتاً اشتباه بودن مفهوم اینترنت ملی برای مسئولین نیز مشخص گردید و حتی وزیر فعلی ارتباطات و فناوری اطلاعات هم در صحبت‌های اخیر خود به این موضوع اشاره کرده‌اند.

و ظاهراً اینترنت ملی را به شبکه ملی اطلاعات تغییر داده‌اند؟

این جابه جایی به ظاهر ساده کلمات این طرح را معنادارتر کرده است هر چند هنوز مشکلاتی وجود دارد.

کشورهای دیگر چقدر چنین روشی را در تعامل با اینترنت انجام داده‌اند؟

کشورهای جهان در طی دو دهه گذشته دست به تقویت شبکه ملی اینترنت یا اطلاعات خود زده‌اند. زیرا برای مبادله اطلاعات در داخل کشورها وجود چنین شبکه‌هایی با پهنای باند بالا بسیار ضروری است. شبکه ملی اطلاعات هم می‌تواند هم برای مبادلات اینترنتی مورد استفاده قرار گیرد و هم در این شبکه می‌توان اطلاعات غیر اینترنتی (مثل اطلاعات بانکی، سازمانی و غیره) را رد و بدل کرد. بنابراین اصل تقویت شبکه ملی اینترنت و افزایش سرعت و کیفیت و پایداری در این شبکه امری بسیار ضروری است اما اشتباهی که این بار مجدداً در حال اتفاق افتادن است این است که شبکه ملی اینترنت یا اطلاعات را جایگزین شبکه جهانی اینترنت فرض کنیم. زیرا هیچ شبکه ملی اطلاعاتی در هیچ کشور جهان نمی‌تواند جایگزین شبکه جهانی اینترنت باشد بلکه این شبکه‌ها در کنار هم و مکمل یکدیگر هستند و ارزش واقعی اینترنت که ایجاد امکان تبادل اطلاعات در سراسر جهان است از همین به هم متصل بودن شبکه‌ها ایجاد می‌شود.

از نظر فنی چقدر امکان میزبانی سایت‌های اینترنتی در ایران وجود دارد؟

در حال حاضر در جهان حدود 700 میلیون سرور روی شبکه اینترنت فعال است که از این میان حدود 70 هزار سرور در ایران است. پس یک ده هزارم سرورهای دنیا در ایران قرار دارد و نباید تصور کرد 99/99 درصد سرورهای موجود روی شبکه اینترنت اطلاعات خلاف نگهداری و مبادله می‌کنند و تنها کشور ما است که اطلاعات مفید را در جهان تولید و منتشر می‌کند. از نظر تعداد کشور ما سهمی بسیار ناچیز در تولید محتوا در جهان دارد و از نظر کیفیت محتوای ارائه شده هم به‌رغم فرهنگ غنی کشورمان با هیچ یک از کشورهای مطرح دنیا در حال حاضر قابل مقایسه نیستیم. با در نظر گرفتن این آمار و ارقام واقعیت‌ها باید فکر کنیم که شبکه اطلاعات کشورمان و در صورت قطع یا کندی ارتباط شبکه اطلاعات کشورمان با شبکه اینترنت در جهان چه کسی ضرر می‌بیند؟ کسانی که 99/99 درصد محتوا را تولید می‌کنند یا ما؟

شاید این سوال پس از یک دهه که از ورود اینترنت به کشور می‌گذرد بی‌معنی به نظر بیاید؛ اما با توجه به فضای منفی که این روزها در مورد اینترنت وجود دارد، تصور می‌کنید که حضور و توسعه اینترنت در کشور چقدر مهم است؟

بخش عمده مطالب موجود در فضای اینترنت را مطالب مفید تشکیل می‌دهند و وجود برخی مطالب غیر مفید نباید باعث شوند که ما کشور خود را از این امکان بی‌نظیر که به عنوان باارزش‌ترین دستاورد بشر در قرن بیستم (حتی مهمتر از فرود انسان به کره ماه) شناخته شده است، محروم نماییم. این کار مثل این است که چون برخی ممکن است از چاقو برای کار خلاف استفاده کنند استفاده از چاقو را ممنوع کرده و در زندگی روزمره حتی در کارهای حیاتی مثل عمل جراحی و غیره از آن صرف‌نظر کنیم. قطعی و اختلالات جدی در خدمات ایمیل در هفته‌های گذشته شریان اطلاعات علمی مورد استفاده توسط محافل علمی کشور را با اختلال جدی مواجه نموده و این جدای از خساراتی است که به فعالیت سازمانی و کسب و کارهای موجود در کشور که طرف پانزده سال گذشته به استفاده از ایمیل به عنوان جایگزین مناسبی برای تلفن و فاکس برای انجام امور روزمره خود رو آورده‌اند، وارد می‌شود.

طی سال‌های اخیر بسیاری از دانشگاه‌ها روی توسعه بسترهای اینترنتی تمرکز کرده‌اند تصور می‌کنید اینترنت تا چه حد به رشد جایگاه علمی ما کمک کرده است؟ وقتی استادی در حال تدریس در دانشگاه‌های خوب یا ارائه سمناری در داخل یا خارج کشور است، تنها این آموزش را به کسانی که در کلاس حاضر هستند ارائه می‌دهد و علاقه‌مندان و دانشجویان دیگری که در نقاط مختلف خواهان دریافت این آموزش هستند از آن محروم می‌مانند. بهترین کار برای اینکه این قبیل مطالب در اختیار همگان قرار بگیرد آموزش الکترونیکی از طریق شبکه اینترنت است.

در واقع از طریق اینترنت این امکان به وجود می‌آید که در بحث‌های آموزشی یا برگزاری سمنارها و کنفرانس‌های علمی تمامی افراد مستقل از محل جغرافیایی که در آن حضور دارند بتوانند به صورت یکسان از اطلاعات استفاده کنند. در واقع به کمک اینترنت شکاف‌های موجود بین افراد فقیر و غنی از بین می‌رود. و به همین دلیل دولت‌ها و حتی سازمان‌های بین‌المللی از قبیل سازمان ملل معمولاً برای جلوگیری از تعمیق این شکاف بودجه‌هایی را تخصیص می‌دهند و این درست نیست که در کشور ما با محروم کردن خودمان از اینترنت به دست خودمان، به شکاف میان فقیر و غنی دامن بزنیم.

بسیاری از آمارها اینترنت را بر توسعه کارآفرینی و ایجاد اشتغال در جهان هم موثر دانسته است؟

بله همین‌طور است. تا قبل از اینترنت کسب‌وکار موفق تجاری یا در اختیار کسانی بود که جزو افراد ثروتمند جامعه بودند و ثروت خود را نسل به نسل به فرزندان خود انتقال می‌دادند یا اینکه به کمک منابعی توانسته بودند کسب‌وکاری تجاری راه‌اندازی کنند که امکان آن برای اکثر جامعه وجود نداشت. دنیای دیجیتال با ایجاد اشتغال در فضای مجازی این فرصت را به افرادی داد که سرمایه مورد نیاز را برای راه‌انداختن یک کسب‌وکار ندارند؛ چرا که کسب‌وکار دیجیتالی نیاز به سرمایه‌گذاری بالا ندارد. توسعه تجارت در فضای مجازی از طریق شبکه اینترنت باعث تشویق کارآفرینی، کاهش بیکاری و افزایش ثروت ملی می‌شود.

این موضوع مخصوصاً در بورس خیلی نمود پیدا کرده این‌طور نیست؟

دقیقاً، بازار سهام ایران یک بازار پرچرب و جوش است که تا چندی پیش تنها افرادی که بیش از حد مشخصی سرمایه داشتند می‌توانستند در آن سرمایه‌گذاری نمایند؛ زیرا کارگزاران بورس نمی‌توانستند به بسیاری از مراجعین که بعضاً سرمایه‌های پایینی را برای سرمایه‌گذاری در بورس در نظر گرفته بودند خدمات مناسب ارائه نمایند، زیرا به‌طور طبیعی شرکت‌های کارگزاری بیشتر توجه‌شان به افرادی است که با سرمایه بیشتری وارد بازار شده‌اند.

با راه‌اندازی بورس آنلاین از ابتدای سال در کشورمان این مشکل مرتفع شده و هر کس با هر مقدار سرمایه می‌تواند از طریق اینترنت راساً نسبت به خرید و فروش سهام به هر میزان که توانایی و علاقه دارد، اقدام کند. جالب اینجاست که هر چند میزان سرمایه تک‌تک این افراد رقم پایینی است، ولی جمع مبلغی که این افراد وارد بورس می‌کنند به دلیل تعداد زیاد آنها حجم قابل توجهی از معاملات را تشکیل می‌دهد.

آمارها هم نشان می‌دهد معاملات آنلاین الان به ده درصد کل معاملات بورس رسیده است؟

همین‌طور است و این ده درصد را عمدتاً افرادی تشکیل می‌دهند که اگر تا دیروز به دلیل پایین بودن سرمایه‌شان نمی‌توانستند در بازار سرمایه ورود کنند اما حالا به کمک اینترنت می‌توانند خودشان به صورت مستقیم خرید و فروش سهم انجام دهند و از این طریق حجم نقدینگی جدید نیز وارد بازار بورس شده است.

و به عنوان پرسش آخر شاید خوب باشد به کاربردهای خاص اینترنت در سازمان‌های دولتی و پروژه‌های ملی در نقاط دور افتاده و موارد کاربردی دیگر اشاره کنید. مثال زیاد می‌توان زد مثلا در پزشکی الکترونیکی یا در نقاط محروم و دورافتاده که به عنوان مثال متخصصان نفتی در آن فعالیت می‌کنند مانند عسلویه و جزایر دورافتاده، پزشکان زیادی حاضر به فعالیت نیستند؛ بنابراین متخصصان تمایلی به کار در آنها ندارند، زیرا اگر کسی در این مناطق دچار بیماری شود و نیاز به حضور فوری پزشک خوب داشته باشد با مشکل جدی یا بعضا خطر مرگ مواجه می‌شود. اما با گسترش استفاده از اینترنت پرسرعت و با کیفیت خوب در کشور پزشکی که امکان حضور در این مناطق را ندارند، می‌توانند با برقراری ارتباط آنلاین میان یک بیمارستان یا درمانگاه ابتدایی با کادر پزشکی مجرب مستقر در مرکز، امکان معالجه سریع بیمار یا حتی عمل جراحی فوری وی را در محل فراهم و جان بیمارانی را که حاضر به خدمت در این مناطق شده‌اند، نجات دهند. این قبیل امکانات موجب تشویق متخصصان به کار در مناطق محروم و توسعه هر چه بیشتر این مناطق می‌شود.

نسخه چاپی | بازگشت | ارسال خبر به دوستان

وضعیت بازدید از سایت

کل مراجعین : 241475790 نفر
مراجعین امروز : 137247 نفر

کلیه حقوق این سایت متعلق به روزنامه دنیای اقتصاد بوده و استفاده از مطالب آن با ذکر منبع بلامانع است
نرم افزار مدیریت خبر . نسخه 1 . (نگارش)

Copyright ©2006 donya-e-egtesad Newspaper.

All Right Reserved